

Senempirestil (Europa 1815 - 1850, Norge 1835 - 1870)

Altes Museum, Berlin	(Neoclassical, 1823-1830)
Staatliche Münzstätte, Karlsruhe	(Klassizismus, 1800-1900)
Folkets hus, Storgata Tromsø	(Bergens-senempire, 1838)
Distriktsingeniørboligen, Marinen Trh	(Senempire, 1838)
Esbensengården, Vardøvn. Vadsø	(Senempire, 1849)
Bakkaune, Stadsing. Dahls gt. Trondheim	(Senempire, ca. 1850)
Driftsbygningen, Ringve Museum Trondheim	(Senempire, 1853-78)
Kaupanger hovedgård, Indre Sogn	(Senempire, 1850)
Sælid, Åkersvika Hamar	(Senempire, 1850)
Kumpulagården, Vardøveien, Vadsø	(Senempire, ca. 1840)
Sundelinggården, Hvistendalsgata Vadsø	(Senempire)
Ekkerøy, Vadsø kommune	(Senempire, ca. 1840)
Saltbutangen, Kragerøy	(Senempire/sveitserstil)
Verkstedbygningen militær, Bispegata Trondheim	(Senempire, 1849)
Lavetthuset mot Sverres gate, Trondheim	(Senempire, 1844)
Lavetthuset mot Bispegaten, Trondheim	(Senempire, 1858-60)
"Storhuset" Engesund, Fitjarøyane Hordaland	(Senempire, ca. 1840)
Lærdal telegrafstasjon, Lærdalsøyri	(Senempire, 1845)
Sorknes, Åmot Østerdalen	(Senempire, ca. 1850)
Gren i Nes	(Senempire, 1862)
Rosenborg dampbakeri, Møllenberg	(Senempire=sveitserstil i by)

Senempirestil (Europa 1815 - 1850, Norge 1835 - 1870)

Slottets festsal. Det plastiske element er fremherskende.

Bygger på empirestilen. Bygges lite i landet. På landsbygda benyttes i perioden sveitserstil, mens i byene empirestilen i 1870-årene.

Engelskinspirerte skyvevinduer.

Joniske søyler på loggianen.

Imitering av steinarkitektur.

(Biedermeier-stil = senempire 1820-40)

Møbel/interiørkunst. Mye S-kurvatur)

**Folkets hus (1838, bergens-senempire)
Storgata 95, Tromsø**

Bygget har trekk fra stilarten:

- liggende panel
- taket har svai mot gesimsen
- arkoppbygg
- rikt dekorert empirepregede portaler med søylemotiv og kraftig gesims
- halvbuet portal

**Distriktsingeniørboligen (1838 m/tilbygg mot vest 1931, senempire)
Marinen, Kjøpmannsgata 1, Trondheim**

Dagens utforming er fra ombyggingen i form av tilbygg mot vest i 1931 med 3,35 m i bindingsverk. Laftet i 1 ½ etasje med utvendig kledning. Horisontale bånd mellom etasjene. Saltak. Begge lanfsidene har arker. Enkelt formspråk.

Esbensengården (1849, senempire)
Vardøveien, Vadsø

Omkring 1870 ble huset påbygd og inngangen flyttet. Taket opprinnelig tekket med 2 lag tre med never mellom. Idag Vadsø museum. Esbensengården er et norsk handelshus fra 1850, solgt til Vadsø kommune i 1976, og restaurert til museum. Den første Esbensen kom fra Danmark i 1764 som dreng i kongens handelskompani. Da handelen ble frigitt i 1789, etablerte han et stort privat handelshus i Vadsø. Firmaet eksisterer den da i dag som H. F. Esbensen. Et oldebarn av den første Esbensen etablerte egen forretning på Sletten i Ytre kvenby. Forma R. G. Esbensen ble drevet i 3 generasjoner, med forretning, pakkehus og kai. Først nedenfor huset, senere i sentrum. Hovedgården overlevde krigen og er stort sett uendret i en kjøpmannsstil vanlig langs kysten på den tid. Den inneholder også fjøs, stall, vognskjul og drengestue bundet sammen av et stort gjerde. Tidligere var det utenfor gjerdet også lysthus og reinbeitehage.

Bakkaune (ca. 1850 - senempire)
Stadsingeniør Dahls gate 54, Trondheim

Arkitekt H. E. Schirmer. Midt på nordfasaden finnes en balkong med støpejernrekkverk. Høye krysspostvinduer, liggende panel og midtark er typisk for senempiren. Våningshuset er oppført omkring 1847 for kjøpmann Anton Getz. Hele grunnen er utnyttet etter at utparsellering til villatomter tok til i større målestokk på 1920-tallet. 1850-tallets vinduer hadde ofte de spesielle diagonale rutene i øvre ramme. Dette ble videreutviklet i sveitserstilen. Bakkeane lå opprinnelig i Strinda kommune.

Huset har typiske trekk ved stilarten:

- høye krysspostvinduer
- liggende panel
- midtark
- gjennomgående midtark med en mønehøyde som flukter med saltakets høyde

**Kaupanger hovedgård (1850, senempire)
Indre Sogn**

Lav og lang midtbygning flankeres på hver side av et tårnligende tilbygg i to etasjer. Veranda med dobbelt trappeløp ble bygget i 1870-årene.

Sælid (1850, senempire)
Åkersvika, Hamar

2 etasjes bygning med valmtak. De to utbyggene mot hagen ble bygget til på slutten av 1800-tallet.

**Kumpulagården (ca. 1840, senempire)
Vardøveien, Vadsø**

Bygget er satt opp av økset russisk lerketømmer.
Trek fra finsk byggeskikk, særlig fra Lyhus i Østerbotn.

- trekantgavler over vinduene, selv på små bolighus, vanlig i Varangerfjorden

Sundelin (senempire)
Hvistendalsgata, Vadsø

- finske trekk med småvinduer under takskjegg
- klassisk dørportal
- klassisk varangerhus med bolig og driftsbygning under samme tak
- brystpanel
- trekantgavler over vindu

Ekkerøy (ca. 1840, senempire)
Vadsø kommune

- empireutgangsdør
- enkel detaljering
- liggende panel
- pyramideformede fyllinger i ytterdør
- senempirevinduer, enkle vinduer med 3 glass i hver ramme
- små sveitervindu lavt i andre etasje

Saltbutangen (senempire/sveitserstil)
Kragerøy, Telemark

Saltbutangen ble arkitekttegnet for enkefru Krogh i 1854. Fra slutten av 1800-tallet har det vært fast bosetting her. Tidligere var det fritidsmatproduksjon her med frukt og bærhager og litt husdyrproduksjon. En kortere periode på 1920- og 1930-tallet ble det drevet som pensjonat.

Verkstedbygningen (1849, senempire - militært)
Bispegata 11, Trondheim

Oppført som det "ensomme fengsel". Påbygd 1917-18.

Lavetthuset mot Sverres gate (1844, senempire - militært)
Bispegata 11, Trondheim

Oppført 1844. Magasinbygningen er oppført i bindingsverk og har stående over- og underliggende panel. Saltaket, som har 2 arker mot gaten, er trukket med fasettskifer.

Lavetthuset mot Bispegaten (1858-60, senempire - militært)
Bispegata 11, Trondheim

Oppført 1858-60. Vindusåpningene har lave buer, mens vinduene har rette karmen.

"Storhuset" (ca. 1840, senempire)
Engesund, Fitjarøyane - Hordaland

Engesund var både tingsted, gjestegiveri og handelssted allerede på 1600-tallet.

Lærdal telegrafstasjon (Senempire, 1845)
Lærdalsøyri, Sogn og Fjordane

Sorknes (1850-årene, senempire)
Åmot, Østerdalen

I 2 etasjer med detaljer fra sveitserstilen. Kledd med langsgående panel som er frest for å lage en mursteinseffekt

Gren i Nes (1862, senempire)

Hovedhuser er bygget i 1862.

Rosenborg dampbakeri (senempire = sveitserstil i by)
Wessels gate, Møllenberg - Trondheim

